





שלום, ילדים. אני מקווה שכלכם מזהים אותי. אני בנימין זאב הרצל, כמובן, וכפי שאתם ודאי יודעים, הקדשתי את מיטב זמני להקים לעם היהודי מדינה יהודית בארץ ישראל. ולמרות המאמצים הרבים, כשלו כל נסיונותי לפעל אל מול השליטים בעולם כדי להקים מדינה יהודית. עליכם לדעת, שבאותם ימים נרדפו יהודים במדינות רבות וסבלו סבל רב מפגיעות ומפרעות שאזרחים לא יהודים באותן המדינות עשו להם.

ואז, יום אחד קבלתי הצעה מממשלת בריטניה: לבדק אם אפשר להקים מדינה יהודית באפריקה, על שטח פנוי בתוך מדינה בשם אוגנדה. זו היתה הצעה מאתגרת מאוד: מצד אחד, ארץ ישראל היא ארץ אבותינו, ובמשך שנים ארבות רק אליה קוו והתפללו היהודים לשוב; מצד שני, אם המטרה היא הקמת מדינה שתשמש מקום מוגן ליהודים, יכול להיות שנכון להתפשר.

לא קבלתי את ההחלטה לבד, כמובן. הצגתי את ההצעה בקונגרס הציוני (האספה הציונית העולמית) הששי. בנאום שלי אמרתי שלדעתי, נכון לבחון את ההצעה. ערכנו הצבעה, והרב אבן תמכו בה. ואולם המתנגדים התקשו לקבל את הכרעת הרב. חלקם בכו, אחרים כתבו מאמרים תקיפים נגד ההצעה בעתונים וטענו שאין טעם להקים מדינה יהודית שלא בארץ ישראל - הרי זוהי ארץ התנ"ך. זו הארץ שבה הלכו אבותינו ואמותינו הקדמונים, אליה התפללו ועליה חלמו היהודים לאורך דורות!

למשמע דברים אלו הבהרתי שגם בעיני, ובנדאי גם בעיניהם של תומכים רבים אחרים, ירושלים וארץ ישראל חשובות מאוד - "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני", אבל אולי החשוב ביותר הוא עצם הרעיון של המדינה היהודית, ושאם יש לבחור באחד מן השניים, עדיף לבחור במדינה היהודית ולא בארץ ישראל.

בסופו של דבר ההצעה לא התקדמה כמעט בכלל, ולא רק בגלל המתנגדים אלא בעקב כי התברר שההצעה לא היתה מעשית. אבל הסוגיה הזאת מעלה שאלה מענינת: מה חשוב לנו יותר, החלום להקים מדינה יהודית, או החלום לשוב לארץ ישראל? ומה אתם אומרים?

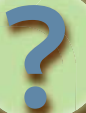
שלום ילדים,

שמי אשר כהן ואני חוקר באוניברסיטה תחום שנקרא מדעי המדינה. מדעי המדינה הם כל מה שקשור להתנהגות הפוליטית של האדם בחברתם של אנשים אחרים, ולהתנהגות של קבוצות שונות של אנשים בעלי עמדות פוליטיות שונות.

הצטרפתי לשיחה משום שרציתי לומר לכם, שהשאלה שהרצל שאל בסוף דבריו היא שאלה שבמובנים מסוימים קימת עד היום.

ישנם יהודים שבעבורם להיות בישראל זה חשוב, כי זאת ארץ ישראל, הארץ הקדושה שבה התרחשו ארועים חשובים ורבים בתולדות עמנו, הארץ שלה קוו והתפללו רבים מהעם היהודי לאורך השנים. יש אפלו יהודים שרוצים להיות בארץ ישראל ומתנגדים לקיומה של מדינת ישראל כמדינה רבנית, בגלל סבות הקשורות באמונתם הדתית.

לעמת זאת, יש יהודים שבעבורם להיות בישראל זה חשוב, כי מדינת ישראל היא המדינה היחידה בעולם שבה היהודים הם הרב, כי יש לה מאפיינים יהודיים, וכמובן, כי כאן הם מרגישים שהם יכולים לזכות להגנה הטובה ביותר בתור יהודים.



עם איזו גישה מהגישות שהציג פרופסור אשר כהן אתם מזדהים? הסבירו את עמדתכם.